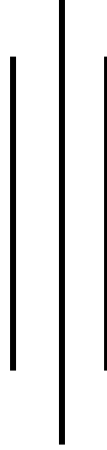

"शिक्षा कृषि उद्योग र पूर्वाधार, समृद्ध कटहरीको मूल आधार"

कटहरी गाउँपालिका
गाउँसभामा पेश गरिएको
आर्थिक वर्ष २०८३/०८४
को
वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

कटहरी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कटहरी, मोरङ
कोशी प्रदेश, नेपाल
२०८३ असार

उपाध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्य तथा वडा सदस्य ज्यूहरू, राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि ज्यूहरू, कार्यालयका विषयगत शाखा प्रमुखज्यूहरू, उपस्थित सम्पूर्ण कर्मचारी तथा शिक्षक, पत्रकार, सुरक्षाकर्मी ज्यूहरू तथा अन्य सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरू, नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलनका प्रेरणादायी अग्रजहरूलाई स्मरण गर्दै नागरिक सर्वोच्चता, स्वतन्त्रता, सुशासन, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, आर्थिक रूपान्तरण तथा जनउत्तरदायी शासन प्रणाली स्थापनाको महान आकाङ्क्षासहित २०८२ भदौ २३ र २४ गते GEN-Z युवापुस्ताको ऐतिहासिक सहभागितामा सम्पन्न आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने नागरिक तथा राष्ट्रसेवकहरूप्रति, साथै लोकतन्त्र, स्वतन्त्रता र परिवर्तनका विभिन्न आन्दोलनमा सहादत प्राप्त गर्ने ज्ञात-अज्ञात सम्पूर्ण सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। साथै, आन्दोलनका क्रममा घाइते हुनुभएका सम्पूर्ण योद्धाहरूको शीघ्र तथा पूर्ण स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु। उहाँहरूको त्याग, साहस र बलिदान राष्ट्रका लागि सदैव चिरस्मरणीय रहिरहनेछ र भावी पुस्ताका लागि प्रेरणाको अक्षय स्रोत बनेछ।

परिणाममुखी, पारदर्शी र जनउत्तरदायी शासनमार्फत उहाँहरूको बलिदानलाई सार्थक बनाइनेछ भन्नेमा म पूर्ण विश्वस्त छु। देशमा राजनीतिक परिवर्तनको लागि नेतृत्व प्रदान गर्नुहुने श्रद्धेय नेतागण, कटहरीबासी जनता लगायत सम्पूर्ण नेपालीमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु।

यस कटहरी गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँसभाको नवौं अधिवेशनमा म गाउँपालिकाको अध्यक्षको हैसियतले गाउँपालिकाको तर्फबाट तथा मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक स्वागत तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

गाउँपालिकाको आर्थिक विकासका निमित्त कृषि उत्पादनमा बृद्धि गर्नुपर्ने, पशुजन्य व्यवसाय, लघु उद्योगको विकास विस्तार, स्थानिय सीप श्रोत साधनबाट संचालित परम्परागत व्यवसायको संरक्षण र विविधिकरण, सहकारी संस्थाको नियमन र उचित व्यवस्थापन, योजनाबद्ध विकासका लागि आवश्यक पूर्वधारको तयारी तथा आम समुदायको साथ सहयोग सीप क्षमतालाई परिचालन गर्न सकेमा परिवर्तनमुखी एवं परिणामुखी विकास सम्भव हुने हुँदा सबैको सकारात्मक र रचनात्मक सहयोग अपेक्षा गरेको छु।

सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाई सुशासनको अनुभूति जनमानसमा ल्याउन आम कर्मचारीहरूको मनोबललाई उच्च राखी अझ प्रभावकारी सेवा प्रवाह उत्प्रेरित हुन अपिल समेत गर्दछु। साथै सामुदायिक विद्यालयमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, अभिभावक, स्थानीय सामाजिक संघ संस्था परिवर्तन र रूपान्तरणका लागि अनुरोध गर्दै यस गाउँपालिकाको समग्र विकास निर्माणको काममा अगाडी बढ्न सबैमा हार्दिक अपिल गर्दछु।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

१. गाउँपालिका भित्रका सहकारीहरूको डिजिटल अभिलेखीकरण र पारदर्शिताका लागि COPOMIS (सहकारी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली) सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिनेछ। सहकारी शिक्षा तथा अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
२. निष्क्रिय अवस्थामा रहेका सहकारीका सञ्चालक समितिलाई कार्यालय व्यवस्थापन, कोष सञ्चालन तथा सेयर दायित्व सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम दिई क्रियाशील बनाइनेछ।
३. स्थानीय उद्योगहरूको प्रवर्द्धन र दिगो व्यवस्थापनका लागि सरोकारवालाहरूलाई औद्योगिक शिक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
४. कृषकहरूको लागत घटाउन र उत्पादन बढाउन साझेदारीमा धान, गहुँ, तोरी र हाइब्रिड मकैको बिउ तथा बगर खेतीका लागि निःशुल्क खरबुजा र च्याउको बिउ वितरण गरिनेछ।
५. २५ प्रतिशत लागत सहभागितामा स्यालो ट्युबवेल तथा मोटर जडान, ५० प्रतिशत अनुदानमा डेलिभरी पाइप वितरण र संघीय/प्रदेश सरकारको हस्तान्तरित बजेटबाट साना सिँचाइ पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ।
६. उत्पादकत्व सुधारका लागि गाउँपालिकामै माटोको मिनील्याब (Mini Lab) स्थापना गरिनेछ। टोलस्तरमा माटो परीक्षण शिविर र बाली उपचार/बाली संरक्षण सचेतना शिविरहरू सञ्चालन गरिनेछ।

७. ६० प्रतिशत अनुदानमा ड्रिल मेसिन, धान उत्पादन गर्ने कृषकहरूलाई निःशुल्क वीडर (Weeder) र मूल बिउ वितरण गरिनेछ। प्रदेश सरकारको साझेदारीमा कृषि यान्त्रिक उपकरणहरू (मिनी तथा पावर टिलर, पावर स्प्रे) कृषकहरूलाई उपलब्ध गराइनेछ।
८. कृषकको लागत सहभागितामा धान, तरकारी, गहुँ र मकै बालीका लागि सूक्ष्म खाद्यतत्त्व तथा बाली संरक्षणका सामग्रीहरू वितरण गरिनेछ। सुरक्षित खाद्य उत्पादनका लागि २ वटा IPM कृषक पाठशाला सञ्चालन गरिनेछ र सहरी क्षेत्रमा कौसी खेती सम्बन्धी तालिम तथा सामग्री वितरण गरिनेछ।
९. वास्तविक किसान पहिचानका लागि संघीय सरकारको सहयोगमा किसान सूचीकरण कार्यक्रम तथा कृषि, पशुपन्छी र मत्स्य तथ्यांक अध्यावधिक कार्यलाई डिजिटल माध्यमबाट अगाडि बढाइनेछ।
१०. पशुपन्छीमा लाग्ने महामारी तथा आकस्मिक रोग नियन्त्रणका लागि खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र पालिकाभरिका पशुपंक्षीका लागि मागमा आधारित औषधी खरिद तथा वितरण गरिनेछ।
११. पशुको उत्पादकत्व बढाउन कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम अन्तर्गत सिमेन, लिक्विड नाइट्रोजन र आवश्यक सामग्री खरिद गरी नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई व्यापक बनाइनेछ।
१२. पशुपन्छी तथा मत्स्य फार्महरूको व्यावसायिकताका लागि पशु प्राविधिक र पशु विज्ञहरूसहितको "सेवा टेवा कार्यक्रम" र पशु स्वास्थ्य व्यवस्थापन शिविरहरू सञ्चालन गरिनेछ।
१३. माछा पालक कृषकहरूका लागि माछा पालन सम्बन्धी तालिम, उत्पादकत्व बढाउन निःशुल्क चुना वितरण र मत्स्य स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
१४. हिउँदे घाँसको बिउ वितरण र घाँस काट्ने आधुनिक मेसिन व्यवस्थापनका लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा च्यापकटर (Chaff Cutter) वितरण गरिनेछ।
१५. रेबिज जस्ता पशुबाट मानिसमा सर्ने रोग (Zoonotic Diseases) नियन्त्रणका लागि जनचेतना, विश्व रेबिज दिवस मनाउने र सामुदायिक कुकुरहरूको बन्ध्याकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

१६. बालविकास सहजकर्ता (ECED), सामुदायिक सिकाइ केन्द्र (CLC) का परिचालिका र विद्यालयका कर्मचारीहरूको प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिँदै शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
१७. आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयहरूमा गणित, विज्ञान र अंग्रेजी विषयको शिक्षक अभाव पूर्ति गर्न स्वयंसेवक शिक्षक व्यवस्थापन र पोशाक खर्चको व्यवस्था गरिनेछ।
१८. विद्यालयहरूमा ICT को उपयोग बढाउन कम्प्युटर, ल्यापटप, ब्याकअप/स्टेबिलाइजर र स्मार्ट बोर्ड खरिद तथा वितरण गरी प्रविधिमैत्री कक्षाकोठा निर्माण गरिनेछ।
१९. प्रारम्भिक कक्षाका विद्यार्थीलाई स्टेशनरी, छात्राहरूलाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याड, विपन्नलाई छात्रवृत्ति र दिवा खाजा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
२०. पालिका स्तरीय स्तरमापन परीक्षा सञ्चालन गरी उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यालय र शिक्षकहरूलाई पुरस्कृत गर्ने परिपाटीलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२१. सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको पहुँच बढाउन प्रदेश सरकारको साझेदारीमा स्कुल बस सेवा सञ्चालन गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

२२. 'गर्भवती तथा सुत्केरीसँग गाउँपालिका कार्यक्रम' अन्तर्गत निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा, क्याल्सियम चक्री वितरण र संस्थागत सुत्केरी गराउने नर्सिङ कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२३. पालिकाको मानसिक स्वास्थ्य नीति तर्जुमा गरी विद्यालय र समुदायस्तरमा मनोसामाजिक परामर्श कक्षा सञ्चालन गरिनेछ। शिक्षक र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका (FCHV) हरूलाई यसबारे अभिमुखीकरण गरिनेछ।
२४. कुपोषित बालबालिकालाई सर्वोत्तम पीठो, क्षयरोगीलाई पोषण सामग्री वितरण र बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै पूर्ण खोप दिगोपना सुनिश्चित गरिनेछ।

२५. कटहरीबासीका लागि निःशुल्क रक्तसञ्चार कार्यक्रम, आधारभूत औषधि खरिद र नसर्ने रोग (NCD) को निःशुल्क स्क्रिनिङ शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
२६. नागरिक आरोग्य केन्द्रको सुदृढीकरण गर्दै विद्यालय र समुदायमा योग अभ्यास तथा आयुर्वेदसम्बन्धी चेतना फैलाइनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु

२७. बेरोजगार युवायुवतीहरूका लागि AI कन्टेन्ट क्रिएसन (AI Content Creation), ड्राइभिङ, हाउस वायरिङ, ई-रिक्सा/मोटरसाइकल रिपेरीङ, मोबाइल मर्मत र होम एम्प्लायन्स मर्मत जस्ता रोजगारमूलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ।
२८. आदिवासी जनजाति, दलित, पिछडा वर्ग, मुस्लिम र महिलाहरूका लागि सिलाई-कटाई, ब्युटीपार्लर, अचार र फेन्सी चप्पल बनाउने जस्ता आयआर्जनका कार्यक्रम ल्याइनेछ।
२९. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) मार्फत नयाँ उद्यमी सिर्जना र पुराना उद्यमीको स्तरोन्नति (एडभान्स सीप) गरिनेछ।
३०. स्थानीय युवाहरूलाई सरकारी सेवामा आकर्षित गर्न लोक सेवा, शिक्षक सेवा तथा सुरक्षा निकाय (नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाली सेना) जस्ता तयारी कक्षा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु

३१. विपन्न, असहाय र जोखिममा रहेका वर्गलाई आकस्मिक अवस्थामा आर्थिक सहायता र पहेंलो कार्ड प्राप्त गर्नेहरूका लागि थप सुरक्षाको व्यवस्था गरिनेछ।
३२. विपन्न वर्गका परिवारमा मृत्यु हुँदा ३५ दिनभित्र मृत्यु दर्ता गराएमा मृतक परिवारलाई प्रति परिवार रु. ७,००० काजक्रिया खर्च उपलब्ध गराइनेछ।
३३. कोशी प्रदेश सरकारसँगको दुईपक्षीय साझेदारीमा अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।

३४. युवा वर्गलाई कुलतबाट जोगाउन वडा स्तरमा लागू औषध सम्बन्धी सचेतना र सडक नाटकहरू सञ्चालन गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

३५. अध्यक्ष कप फुटबल र उपाध्यक्ष कप महिला कबड्डी लगायत वडा स्तरीय क्रिकेट/फुटसल प्रतियोगिता आयोजना गरी खेलाडीहरूलाई खेलकुद सामग्री वितरण गरिनेछ।

३६. विभिन्न जातजाति (उराव, मुडियारी, मुण्डा, राजवंशी, गनगाई, सरदार आदि) को संस्कृति जगेर्नाका लागि अनुदान तथा पर्वहरू (जितिया, तीज, छठ, दुर्गा पूजा) मा सहयोग गरिनेछ।

३७. मन्दिर, मस्जिद तथा छठ घाटहरूको अधुरो निर्माण पूरा गर्न र भजन कीर्तन समूहहरूलाई वाद्यवादन सामग्री वितरण गरिनेछ।

३८. विपन्न वर्गमा ट्युबेल वितरण, मुख्य सडकहरूमा सडक बत्ती व्यवस्थापन र वडाभरी सुरक्षाका लागि सि.सि.टि.भी (CCTV) जडान कार्य गरिनेछ।

३९. वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसँगको साझेदारीमा स्वच्छ चुलो कार्यक्रम (ICS, ECS, BIOGAS) प्रविधि प्रवर्द्धन गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

४०. गाउँपालिकाको मुख्य पर्यटकिय क्षेत्र बालुघाट र मर्चिनिया जोडनका लागि केसरिया पक्की पुल निर्माण कार्यलाई उच्च प्राथमिकताका साथ सुरुवात गरिनेछ।

४१. वडा र टोलहरूमा आवतजावत सहज बनाउन "वडासँग ढलान साझेदारी कार्यक्रम" अन्तर्गत पालिकाबाट आवश्यक बजेट विनियोजन गरी व्यापक रूपमा सडक ढलान कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

४२. प्राथमिकताका आधारमा सडकहरू पिच गरिनेछ भने मुसहरी टोल, रामजानकी टोल, प्रगति टोल लगायत विभिन्न वडाका भित्री सडकहरूको ग्राभेल तथा स्तरोन्नति गरिनेछ।

४३. उत्पादित कृषि उपज सहजै बजारसम्म पुऱ्याउन वडा नं. ७ लगायतका क्षेत्रमा कृषि सडक स्तरोन्नति कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

४४. सडकको पानी निकास र सहज क्रसिडका लागि पालिकाका आवश्यक क्षेत्रमा कल्भर्ट निर्माण गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु

४५. नेपाल सरकारको समानीकरण अनुदान र प्रदेश समानीकरणको साझेदारीमा कटहरी बहुउद्देश्यीय सभाहल निर्माण (कटहरी-३) कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ। क्रमागत र अधुरा भवन निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिंदै निर्माण सम्पन्न गर्न सकिने भवनको निर्माण सम्पन्न गरिनेछ। वडा नं. ६ को प्रशासकीय भवन निर्माणका लागि बजेट विनयोजन गरिनुका साथै गाउँपालिका कार्यालय मर्मत तथा अन्य व्यवस्थापन कार्य गरिनेछ।

४६. नागरिकलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्न कटहरी-१ मा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण र वडा नं. ५ स्वास्थ्य चौकीका लागि ट्रेस निर्माण गरिनेछ।

४७. विद्यालयहरूको भौतिक विकास अन्तर्गत स्वीकृत गुरुयोजनाका आधारमा संघीय सरकारको साझेदारीमा विद्यालय पूर्वाधार विकास, अनन्त आ.वि.को ३ कोठे भवन स्तरोन्नति र भगवती आ.वि. मा कम्पाउण्ड वाल (घेराबेरा) निर्माण गरिनेछ।

४८. वडा नं. ७ को वडा कार्यालय भौतिक पूर्वाधार तथा फर्निचर व्यवस्थापन गरिनेछ र खयरवना तथा गंगाई सामुदायिक भवनको अधुरो कार्य पूरा गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु

४९. बाढी र कटानबाट गाउँपालिकालाई सुरक्षित राख्न संघीय सम्पूरक अनुदान र गाउँपालिकाको बजेटबाट लोहन्द्रा खोला तटबन्धन निर्माण कार्यलाई विपद जोखिम न्यूनिकरण आयोजनाका रूपमा अगाडि बढाइनेछ।

५०. गाउँपालिकाभित्रका सडक तथा सार्वजनिक चोकहरूमा सुरक्षा र सहजताका लागि नयाँ सडक बत्ती जडान, सडक बत्ती मर्मतका लागि विद्युतीय सामग्री खरिद, र मौजुदा सोलार बत्ती मर्मत सम्भार कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

५१. स्वच्छ र सफा खानेपानीको सुनिश्चितताका लागि कटहरी खानेपानी आयोजना र कटहरी-३ खानेपानी संस्थानको भौतिक स्तरोन्नतिका लागि पहल गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु

५२. लोहन्द्रा खोला नयाँ पुल छेउ गंगा मन्दिरको पर्यटन पूर्वाधार निर्माण गरी धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ।

५३. मर्चेनिया संसारी मन्दिर, बन्सखण्डी मन्दिरको अधुरो गेट, रामजानकी मन्दिर (हुरहुरिया) मा वायरिड, नवदिश्वर शिव मन्दिर र कदमगछिया ग्रामथानको भौतिक स्तरोन्नति गरिनेछ। जनप्रिय मा.वि. परिसरमा सरस्वती मन्दिर निर्माण गरिनेछ।

५४. लखन हरिजनको घर अगाडि नहरमा छठ घाट निर्माण, आर्यघाट घेराबेरा, र नागरिकहरूको सहजताका लागि खानेपानी ट्यांकी छेउ र वडा नं. २ र ५ मा सिमेन्टको कङ्क्रेट फलैँचा निर्माण गरिनेछ।

५५. युवाहरूको शारीरिक विकासका लागि वडा नं. ७ मा व्यायामशाला (Gymnasium) निर्माण कार्य सुरु गरिनेछ।

५६. निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको दिगोपनका लागि कोशी प्रदेश सरकारको समानीकरण अनुदान र वडा स्तरीय बजेटको समन्वयमा मर्मत सम्भार कोष खडा गरी पूर्वाधारहरूको नियमित मर्मत गरिनेछ।

५७. ठूला र रणनीतिक योजनाहरू सञ्चालन गर्न नेपाल सरकारसँगको साझेदारीमा समपूरक कोष र भैपरी आउने पुँजीगत खर्चका लागि आन्तरिक स्रोतबाट बजेट सुनिश्चित गरिनेछ।

५८. योजनाहरूको दिगोपना र वैज्ञानिक डिजाइनका लागि "पुँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श" नीति अन्तर्गत प्राविधिक सम्भाव्यता अध्ययन र DPR निर्माण कार्य गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु

५९. गाउँपालिकाभिन्नका सडक तथा चोकहरूको व्यवस्थित पहिचानका लागि

६०. वैज्ञानिक प्रणालीका आधारमा सडक तथा चोकको नामाकरण एवम् सडक पोलको नम्बरिङ्ग (Gis-based Grid Numbering) कार्यलाई विशिष्ट परामर्श सेवा मार्फत अगाडि बढाइनेछ।
६१. नागरिकहरूलाई पालिका र वडाका सूचनाहरू तत्काल र सहज रूपमा उपलब्ध गराउन सातै वडामा LED Display Board जडान तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।
६२. गाउँपालिका, वडा कार्यालय र सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूमा अनलाइन सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्न उच्च गतिको इन्टरनेट जडान, नवीकरण र डिजिटल कनेक्टिभिटीका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ।
६३. राजस्व संकलनका लागि राजस्व सुत्र (SUTRA) सफ्टवेयर र स्वास्थ्य सेवा तर्फ PAMS V2 प्रणाली सम्बन्धी अभिमुखीकरण दिइनेछ। पालिकाको कार्यालय र स्वास्थ्य शाखाको सभाहलका लागि Smart Interactive Board र एकीकृत सञ्चार प्रणाली व्यवस्थापन गरिनेछ।
६४. सुशासन र सुरक्षा प्रवर्द्धनका लागि गाउँपालिकाको मुख्य प्रशासनिक भवन परिसरमा आधुनिक CCTV क्यामेरा जडान तथा मर्मत सम्भार गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

६५. स्थानीय सरकार सञ्चालन र सेवा प्रवाहलाई चुस्त बनाउन कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
६६. घटना दर्ता प्रणालीलाई सत प्रतिशत अनलाइन र व्यवस्थित बनाउन पञ्जिकाधिकारीहरूलाई विशेष अभिमुखीकरण दिइनेछ। साथै आन्तरिक राजस्व वृद्धि र योजना तर्जुमाका लागि उद्योगहरूको तथ्याङ्क संकलन र स्थानीय प्रोफाइल (Profile) अध्यावधिक गरिनेछ।
६७. स्थानीय तहको स्थानीय तह स्वमूल्याङ्कन (LGPAS) प्रणाली सम्बन्धी कर्मचारीहरूलाई विशेष क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरी वित्तीय तथा प्रशासनिक सुशासन कायम गरिनेछ।
६८. पालिकाका योजना र बजेट विनियोजनमा नागरिकहरूको प्रत्यक्ष सहभागिता र जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न नियमित रूपमा सार्वजनिक सुनुवाइ र सामाजिक परीक्षण (Social Audit) कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

६९. आन्तरिक आय बढाउन र नागरिकलाई करको दायरामा स्वैच्छिक रूपमा आउन उत्प्रेरित गर्न ७ वटै वडामा करदाता शिक्षा कार्यक्रम र सेवाग्राहीको सहजताका लागि वडास्तरमा 'हेल्पडेस्क' सञ्चालन गरिनेछ।

७०. स्वास्थ्य र शिक्षा क्षेत्रको नियमित तथ्यांक गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेसन (Data Verification) तथा भ्यालिडेसन एवम् अर्धवार्षिक र वार्षिक समीक्षा कार्यक्रम गरिनेछ।

७१. विद्यालय तहमा शैक्षिक सुशासन प्रवर्द्धन र बालबालिकाहरूको प्रारम्भिक शैक्षिक सुधारका लागि आधारभूत सिकाइ (Foundational Learning) प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

७२. भूमिहीन आदिवासी जनजाती तथा भोगचलन गर्दै आएका तर आफ्नो स्वामित्व नभएका अव्यवस्थित वसोवास गरेका आदिवासी जनजातिहरूको भूमि समस्या समाधान आयोगसँग प्रभावकारी समन्वय र सहकार्य गरि भूमि माथिको अपनत्व र अधिकार स्थापित गरिनेछ।

७३. दलितहरूको अधिकार सम्बन्धी महासन्धी CERD-1969 कार्यान्वयनको लागि बजेट विनियोजन गरिनेछ। दलित, महिला तथा अपाङ्ग मैत्री गाउँपालिका बनाईनेछ।

७४. जातीय भेदभाव तथा छुवाछुतको व्यवहारलाई जीवनका सबै क्षेत्रमा निषेधित र दण्डनीय हुने कानूनी प्रावधानलाई कार्यान्वयन गरिनेछ।

७५. दलित/विपन्न समुदायहरूका नागरिकहरूलाई निशुल्क स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्थामा सहयोग गरिनेछ।

७६. दलित भूमिहीन, सुकुम्वासीहरूलाई उचित बसोवासको व्यवस्थापन गरिनेछ।

७७. दलित समुदायलाई उच्च प्राविधिक शिक्षा तर्फ चिकित्सा, ईन्जिनियरिङ, वन, विज्ञान, कृषि सूचना आदिमा कम्तीमा प्रत्येक वर्ष २ जना दलित छात्रछात्रालाई अध्ययनको व्यवस्थापन गरिनेछ।

७८. हरेक संघ संस्थाहरूमा १ जना दलित समुदायको प्रतिनिधि तथा उपभोक्ता समितिमा पनि सोही व्यवस्था गरिनेछ ।
७९. विद्यालय र सरकारी संस्थाहरूमा पनि दलित कोटा छुट्याई कर्मचारी भर्ना गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
८०. महिलाहरूको अधिकार सम्बन्धी महासन्धी CEDAW-1979 साथै आदिवासी महिलाहरूको अधिकार CR-39 कार्यान्वयनको लागि बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
८१. बालबालिकाको अधिकार सम्बन्धी महासन्धी CRC र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी महासन्धी CRPD कार्यान्वयनको लागि बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
८२. गाउँपालिका भित्रका भूमिहीन, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको पहिचान, लगत संकलन र लालपूर्जा वितरण प्रक्रियालाई तीव्रता दिन भूमि प्रशासन व्यवस्थापन र भूमिसम्बन्धी विशेष कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ ।
८३. श्रम बजारमा युवाहरूको पहुँच बढाउन र वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित बनाउन डिजिटल श्रम तथा रोजगार सेवा सम्बन्धी सरोकारवालाहरूसँग अभिमुखीकरण र लागत साझेदारीमा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
८४. सम्भावित दैवी प्रकोप, बाढी, र आगलागी जस्ता जोखिम न्यूनीकरणका लागि विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिनेछ । आकस्मिक उद्धारका लागि विपद व्यवस्थापन सामग्री खरिद र करीब रु. २० लाखबराबरको प्रकोप व्यवस्थापन कोष (Disaster Management Fund) लाई क्रियाशील बनाइनेछ ।
८५. नागरिकहरूलाई बाढी, प्रकोप र सडक दुर्घटनाबाट सुरक्षित राख्न सामुदायिक र सडक विपद सम्बन्धी विशेष सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

८६. वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता कायम राख्न वडा र सडक किनारामा व्यापक वृक्षारोपण तथा बोटबिरुवा खरिद, रोपाइँ र बिरुवा संरक्षणका लागि गेराबारा (Tree Guard) निर्माण गरिनेछ। वडा कार्यालय परिसरहरूमा फूलबारी र हरियाली प्रवर्द्धन गरिनेछ।
८७. नेपाल सरकारको समानीकरण अनुदान र स्थानीय राजस्वको उपयोग गरी गाउँपालिका क्षेत्रको फोहोरमैला संकलन, विसर्जन तथा वैज्ञानिक ढल व्यवस्थापनका लागि विशेष सरसफाइ सेवा शुल्क र व्यवस्थापकीय कार्यविधि लागू गरिनेछ।
८८. ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र असहाय वर्गलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिन सहज बनाउन वडा स्तरमै "सामाजिक सुरक्षा भत्ता नवीकरण शिविर" र विभिन्न निःशुल्क स्वास्थ्य/परामर्श शिविरहरू सञ्चालन गरिनेछ।
८९. वडा स्तरमा सञ्चालन हुने योजनाहरूको गुणस्तर र पारदर्शिताका लागि उपभोक्ता समिति गठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण र अभिलेखिकरण कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
९०. वडा तथा पालिकास्तरमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कार तथा प्रोत्साहन, सेवा निवृत्त कर्मचारीलाई बिदाइ तथा सम्मान कार्यक्रम मार्फत उत्प्रेरित गरिनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

९१. गाउँपालिकाको प्रशासनिक कार्यलाई चुस्त बनाउन कर्मचारी पारिश्रमिक र सेवा सर्तलाई व्यवस्थित गरिनेछ। करार सेवामा कार्यरत कर्मचारी पारिश्रमिक तर्फ बजेटको सुनिश्चितता एवम् व्यवस्थापन गरिनेछ। संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित बजेट मार्फत कृषि स्नातक, उद्यम विकास सहजकर्ता, मनोसामाजिक परामर्शकर्ता, र रोजगार संयोजकको निरन्तरता कार्यक्रमका लागि पालिका तर्फबाट व्यहोर्नुपर्ने रकम सुनिश्चित गरिनेछ। करार सेवाका कर्मचारीको सामाजिक सुरक्षामा आबद्धतालाई निरन्तरता दिँदै बजेटको सुनिश्चितता गरिनेछ।
९२. कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च राखी कार्यसम्पादन सुदृढ गर्न कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार र कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम विनियोजन गरी प्रोत्साहन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।

९३. न्यायिक समितिको कार्यक्षेत्रलाई सुदृढ गर्न वडा स्थित मेलमिलाप केन्द्रका मेलमिलापकर्ताहरूलाई कार्यविधि बमोजिमको भत्ता र क्षमता विकास प्रदान गरिनेछ।
९४. आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयको नतिजा सुधार गर्न विशेष शिक्षण सहयोग अनुदानको समयमै परिचालन गरिनेछ।
९५. पदाधिकारी तथा कार्यालय प्रयोजनका लागि इन्धन खर्च र सवारी साधन, मेसिनरी तथा औजारहरूको नियमित मर्मत सम्भार एवं बिमा तथा नवीकरण खर्चको पारदर्शी व्यवस्थापन गरिनेछ।
९६. पालिका तथा वडा कार्यालयका लागि आवश्यक जग्गा तथा घरभाडा र सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको संरक्षण, सञ्चालन तथा सम्भार खर्चको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ। वडा नं. १ को हटिया व्यवस्थापन कार्यलाई प्रशासनिक रूपमा सहयोग पुऱ्याइनेछ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू

९७. वडा कार्यालयहरूको आधुनिकीकरणका लागि कम्प्युटर, ल्यापटप, मेसिनरी औजार र प्रिन्टर खरिद कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ। गाउँपालिकाको वित्तीय र प्रशासनिक प्रणालीलाई अनलाइन सञ्चालन गर्न सफ्टवेयर खरिद तथा व्यवस्थापन र सञ्चार महसुल/सुविधाको व्यवस्था मिलाइनेछ।
९८. बजार र बस्ती क्षेत्रलाई सफा राख्न डस्टबिन खरिद तथा वितरण र सरसफाइ सेवा शुल्कको व्यवस्थापन गरिनेछ। स्थानीय तहमा आइपर्ने आकस्मिक र भैपरी आउने चालू प्रशासनिक खर्चका लागि बजेट विनियोजन गरी वित्तीय सन्तुलन कायम गरिनेछ।
९९. न्यायिक सम्पादन तथा विवादको शीघ्र र सरल समाधानको व्यवस्था मिलाइनेछ।
१००. विदेशी दातृनिकायहरू मार्फत् अनुदान प्राप्त NGO र INGO, एवं व्यापारिक संस्थाहरू तथा गैह्रसरकारी निकायहरू सँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।

अन्त्यमा, कटहरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रक्रियामा अमूल्य सुझाव, सल्लाह तथा सहयोग प्रदान गर्नुहुने कटहरीबासी नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, राजनीतिक

दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, विभिन्न संघ—संस्थाका पदाधिकारी तथा प्रतिनिधिहरू साथै गाउँपालिकामा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता तथा सम्मान व्यक्त गर्दछु।

समृद्ध कटहरी गाउँपालिका निर्माणको साझा अभियानलाई सफल बनाउन यस नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा यहाँहरूको निरन्तर साथ, सहयोग र सहभागिताको अपेक्षा राखेको छु।

देवराज चौधरी

अध्यक्ष

२०८३/०३/०८